

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.
БОГОМОЛЬЦЯ**
Кафедра загальної і медичної психології

**МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ»

Освітній рівень другий рівень вищої освіти - магістр
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 221 «Стоматологія»

Автори: Лазуренко О.О., канд.психолог.наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри

загальної і медичної психології

Протокол № 2 від «12» вересня 2024 року

Завідувач кафедри
загальної і медичної психології,
професор

Матяш М.М.

Тема № 1. Розвиток особистості в процесі професіоналізації

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: оволодіння психологічними знаннями щодо змісту та структури діяльності, розкриття психологічних засад змісту мотиваційної сфери та спрямованості особистості.

План лекції:

1. Активність і діяльність. Роль діяльності в становленні особистості людини.
2. Поняття про діяльність.
3. Психологічний зміст та структура діяльності: мета, мотиви, дії.
4. Мотиваційна сфера особистості.
5. Спрямованість особистості та форми її прояву.
6. Опанування діяльністю. Вміння і навички.
7. Основні види діяльності людини, їх психологічна характеристика.
8. Психологічні складові професіоналізму.

Ключові поняття: *Психологія діяльності, професійна психологія, активність, потреби, мотиви, спрямованість особистості, діяльність, види діяльності, вміння, навички, професіоналізм*

Рекомендована література:

Основна:

1. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
2. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.
3. Лазуренко О.О. Формування емоційної компетентності майбутнього лікаря. – К., 2017.
4. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис...-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
3. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
4. Лазуренко О.О. Емоційна компетентність лікаря: теоретичні підходи дослідження, проблема формування. – К., 2018.
5. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
6. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
7. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.

Тема № 2. Психологічні особливості професійного становлення фахівця.

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: Аналіз ключових компетенцій лікаря, визначення професійного розвитку, співвідношення реального та ідеального професійного «Я»- образу, визначення факторів забезпечення ефективної діяльності лікаря.

План лекції:

1. Вимоги до особистості фахівця, що допомагає іншим (медичний працівник, психолог, соціальний робітник та ін.).
2. Професійна компетентність. Емпатія та рефлексія. Патерни професійної поведінки.
3. Формування реалістичного професійного Я-образу.
4. Аналіз та оцінка власної професійної діяльності. Характеристика помилок в роботі.
5. Фактори забезпечення ефективної професійної діяльності

Ключові поняття: *особистість фахівця, професійна компетентність, професійний Я-образ, ефективність професійної діяльності.*

Рекомендована література:

1. Основна:

1. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
2. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.
3. Лазуренко О.О. Формування емоційної компетентності майбутнього лікаря. – К., 2017.
4. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис...д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
3. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
4. Лазуренко О.О. Емоційна компетентність лікаря: теоретичні підходи дослідження, проблема формування. – К., 2018.
5. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
6. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.

7. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.

Тема № 3. Розвиток професійної спрямованості та компетентності лікарів на різних етапах професійного становлення.

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: Розгляд критеріїв та показників формування професійної компетентності майбутніх лікарів. Аналіз ключових компетенцій лікаря.

План лекції:

1. Професійна компетентність лікаря та її розвиток
2. Критерії та показники розвитку професійної компетентності.
3. Формування професійної компетентності лікаря.
4. Індивідуальний підхід у формуванні професійної компетентності майбутнього лікаря.

Ключові поняття: особистість фахівця, професійна компетентність, критерії професійної компетентності, формування професійної компетентності

Рекомендована література:

Основна:

1. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
2. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.
3. Лазуренко О.О. Формування емоційної компетентності майбутнього лікаря. – К., 2017.

4. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Кокурн О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
3. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
4. Лазуренко О.О. Емоційна компетентність лікаря: теоретичні підходи дослідження, проблема формування. – К., 2018.
5. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
6. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
7. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.